

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 12. Canones Concilii Antiocheni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

Deo est per hypostasim, qui novissimis die-
bus descendit, natus ex Virgine. Et reli-
 qua, quæ ad incarnationem pertinent.
 Tum subjungit: *Et in Spiritum S. Con-*
solatorem, Spiritum veritatis, quem per
Prophetas suos Deus in servos suos effusu-
rum se promisit, & Dominus missurum
Discipulis suis, & promissum dedit. Si
quis contra hanc fidem doceat, aut cogitet,
anathema sit! sive teneat opinionem Mar-
celli Ancyrani, aut Sabellii, aut Pauli Sa-
mosateni, anathema sit ipse, & omnes, qui
cum eo communicant. Theophronius ubi
 hanc fidei professionem conscripserat,
 eam in Concilio protulit, cui omnes
 Episcopi subscripserunt. Hæc formula
 in duobus a prioribus differt; primum
 est, quod clarius distinctionem Persona-
 rum absque diversitate substantiæ expli-
 cet, dum dicit, Verbum esse in Deo per
 Hypostasim, id est, per se ipsum subsistens,
 non autem sicut accidens in subjecto; al-
 terum, quod Episcopum nominet, cujus
 suspecta fides his symbolis proponendis
 occasionem dedit, nempe Marcellum An-
 cyranum, & duos hæreticos antiquiores,
 quos sectari dicebatur.

§. XII.

Canones Concilii Antiocheni.

Concilium, rebus, quæ ad fidem perti-
 nebant,

Sæculum IV.
 A. C. 341.

Sæculum IV. A. C. 341. *Can. Antioch. to. 2. p. 561.* nebant, ita compositis, viginti quinque Canones circa Disciplinam Ecclesiasticam tulit, ab universa deinde Ecclesia receptos. Canone primo statuitur, ut qui pertinaciter adhuc dum Decretum Concilii Nicæni de celebrando Paschate contemnunt, excommunicentur, & ab Ecclesia ejciantur, si Laici tantum sint, si vero Clerici, id est, Episcopi, Presbyteri, aut Diaconi, hos Concilium ipso facto ab Ecclesia separatos declarat, utpote non suorum tantum, sed & populi peccatorum reos, quem suo exemplo pervertunt, dum, a Christianis recedentes, Pascha cum Judæis celebrant. Non solum depositi sint, sed etiam honoribus externis, qui Clericis exhiberi solent, careant, & qui post eorum depositionem cum ipsis communicare præsumpserint, eandem pœnam incurrant. Ecce hic videmus censuram pleno jure latam, nullo præcedente judicio, & ad eos, qui cum reis communicabant, extensam.

Canone secundo illi damnantur, qui Ecclesiam intrantes lectionem SS. Scripturarum quidem audiebant, sed ex Spiritu inobedienciæ precibus communibus cum populo non intererant, & communionem Eucharistiæ accipere recusabant; hi Ecclesia expellantur, donec peccatum suum confiteantur, pro obtinenda venia supplicent, & fructus pœnitentiæ ostendant. Non

Non licet cum excommunicatis commu-
nicare, aut in domibus convenire ad oran-
dum cum illis, qui cum Ecclesia non
orant; aut in unam Ecclesiam recipere
tales, qui a Conventu alio separati sunt.
Si quis Episcopus, Presbyter, Diaconus,
aut quicumque ex Clericis cum excom-
municatis communicet, excommunicetur.
Duos hos canones occasione Au-
dianorum Schismaticorum latos fuisse,
conjectura est, quippe isti, unacum Aria-
nis nati, Pascha celebrabant cum Judæis,
spreto Concilii Nicæni Decreto; cum
aliis, quam qui eorum Sectæ essent, non
orabant, & volebant peccata simplici cæ-
remonia remittere, omittis pœnitentiæ
temporibus a Legibus Ecclesiæ præscri-
ptis. Canon quintus iterum Schismati-
cos respicit, & ita sonat: *Si Presbyter,
vel Diaconus, contempto suo Episcopo, ab
Ecclesia se separet, conventum particula-
rem agat, altare erigat, & Episcopo obe-
dire nolit, semel, bisve monitus, absque re-
stitutionis spe deponatur. Si pergat Ec-
clesiam turbare, potentia externa tanquam
seditiosus reprimatur.* Hoc est, quod
hodie vocamus, auxilium brachii Sæcu-
laris implorare. Tum Concilium prose-
quitur: *Qui ab Episcopo suo excommuni-
catus fuerit, ab aliis non recipietur, nisi
in aliquo Concilio, probata sua innocen-
tia, benigniorem Sententiam impetrave-
rit.*

Sæculum IV.
A. C. 341.

Sup. l. X.
S. 4. Epiph.
hær. 70.
Theod. hær.
fab. IV. c.
10.]

c. 6.

Hist. Eccles. Tom. III.

B b

rit.

Sæculum IV. *rit.* Hæc Regula tam pro Clericis, quam
 A. C. 341. pro Laicis valet. Nullus extraneus
 ne litteris pacis recipiatur. Presbyteri
 c. 7. rurales tales litteras non dent, aut alii
 c. 8. epistolas canonicas, nisi ad vicinos Episcopos; Chorepiscopis autem litteras pacis dare liceat.

De stabilitate, & Residentia Ecclesiasticorum Concilium Antiochenum, insistens Concilio Nicæno, ita statuit: Si
 Can. 3. quis Presbyter, Diaconus, aut alius Clericus, relicta sua Diœcesi, ad aliam transeat, diu ibi mansurus, & sedem fixurus, ei omnes functiones interdiciantur, præsertim, si ab Episcopo revocatus, in suam Diœcesin redire noluerit. Si inobediens perseveret, sine spe restitutionis deponatur. Si quis Episcopus ob talem causam depositum suscipiat, in Concilio tanquam legum Ecclesiasticarum violator puniatur. Si quis Episcopus, Presbyter, aut alius Clericus absque consensu, & litteris Episcoporum Provincialium, præcipue autem Metropolitanæ ad Imperatorem proficisci audeat, non tantum Communionem, sed etiam Dignitatem privetur, quod contra leges Ecclesiæ Imperatoris auribus importunus accidere præsumperit; si rebus ita poscentibus aulam adeat, consilio Metropolitanæ, & Provincialium suorum accedat, atque eorum epistolis munitus.

Contra translationes Episcoporum ^{Sæculum IV.}
 speciatim hæc habentur: Episcopus ab ^{A. C. 341.}
 una Diœcesi ad aliam non transeat, ne- ^{Can. II.}
 que seipsum ingerendo, aut vehementi
 populi postulationi, aut cogentibus aliis
 Episcopis cedens; sed in Ecclesia, quam
 a Deo pro sua hæreditate primam accep-
 tit, remaneat, velut priora Decreta sta-
 tuunt. Hic Nicænus Canon decimus
 quintus denotatur, eumque eludendi
 omnes prætextus amputantur, ut si quis
 dicat, se populi affectu, aut Episcoporum
 electione coactum. Ex hoc Canone co-
 gnoscitur, Eusebii Constantinopolitani
 haud magnam fuisse in hoc Concilio au-
 ctoritatem, nisi forte, propria ambitione
 satiata, aliorum cupiditatem coerceri
 non ægre passus sit.

Si quis Episcopus, cui propria Eccle- ^{Can. 16.}
 sia non est, Ecclesiam vacantem invadat,
 & absque Concilio legitimo illam sedem ^{Canones}
 usurpet, expellatur, quamvis omnis po- ^{Concilio An-}
 pulus illius Ecclesiæ usurpatorem elige- ^{tiochen.}
 ret. Concilium legitimum illud dicitur, in
 quo Metropolitanus præsens est. Si quis ^{Can. 17.}
 Episcopus, accepta manuum impositione,
 Ecclesiam, sibi commissam, adire non
 vult, ut ibi ministret, excommunicetur,
 donec obediat, aut Concilium Provin-
 ciale disponat. Si quis Episcopus ordi- ^{Can. 18.}
 natus possessionem Ecclesiæ suæ absque
 sua culpa adire non potuit, puta, ob re-

B b 2

sisten-

Sæculum IV. A. C. 341. sistentiam populi, aut quamcunque aliam causam, quam ipse non posuit, honoribus gaudebit, & functiones suæ Dignitatis peraget, at negotiis Ecclesiæ, in quæ Divinis officiis interest, se non ingeret, & Decretis Concilii Provincialis subditus erit. Talis est, quem Canon decimus sextus Episcopum sine propria Ecclesiâ vocat, non autem legitur, populum, cui regendo destinabatur, ad eum recipiendum cogi debere; quod nempe Regimen Ecclesiasticum lenissimum sit, & non nisi in volentes exerceri oporteret.

Can. 19.

Episcopus in aliquo Concilio, Metropolitanò, & omnibus Provinciæ Episcopis præsentibus ordinetur, quos Metropolitanus per epistolas convocet. Consultissimum, si omnes adsint, si magna difficultas id non permittat, saltem pars major præsens sit, aut per litteras consensum indicent, ut ordinatio legitima sit, alias nullius sit valoris. Si autem ordinatio juxta Canones facta sit, & aliqui obtinate repugnent, plura suffragia vincant.

Conc. Arel. Concilium Arelatense, & Concilium Nicænum jam antea idem statuerant. Tum
I. c. 20. Concilium Antiochenum ulterius statuit:
Nic. c. 4. Episcopo Successorem sibi nominare, etiam fatis urgentibus, non liceat; si fecerit, nulla sit ordinatio, sed servetur regula, neminem ad Episcopatum promovendum, nisi quem, Episcopo defuncto, Episcopi

copi in Concilio congregati, dignum ju-
dicaverint. Jam olim Origenes hunc abu-
sum Episcoporum, Successores sibi nomi-
nantium, notaverat. Certum tamen est,
sæpius morientis Episcopi, de cujus San-
ctitate constabat, nominationem apud fi-
deles populos plurimum valuisse.

Sæculum IV.
A. C. 341.
in Num.
hom. 22,

§. XIII.

Continuatio Canonum.

Contra perturbatores jurisdictionis
Concilium statuit sequentia; Qui

in oppidis, aut pagis morantur, aut Chor-
episcopi nominantur, quamvis ordina-
tionem Episcopalem acceperint, potesta-
tis suæ limites non excedant, & solas Ec-
clesias sibi commissas regant; Lectores,
Subdiaconos, & Exorcistas ordinare pos-
sunt, non autem Presbyteros, aut Dia-
conos sine civitatis Episcopo, ad cujus

Ditionem pertinent. Qui hanc Regulam
transgressus fuerit, deponatur. Chor-
episcopus ab Episcopo civitatis ordine-

v. Conc. An-
cyr. c. 13.
v. Conc.
Neoc. can.

tur. Canon iste Chorepiscopis Caracte-
rem Episcopalem tribuere videtur, quod
tamen difficultate non caret. Canone
decimo tertio prohibetur; ne Episcopus
in aliam Provinciam transire audeat, ut
ibi Clericos ad functiones Ecclesiasticas
ordinet, quamvis alios Episcopos secum
duceret socios, nisi a Metropolitanis, &

14.
c. 13°